

ὅστις ἀν ἄνθρωπος σοφός σοφώτατα πρὸςθεύει
πῶς τὴν Ἑλλάδ' εἰσιπτε πένια συντροφεία.

Ἄς ποῦμε σήμερα κι' ἐμεῖς ταμπούρα τοὺς ἱγκρίτους,
ὅπου μὰς λὶν γονατιστοὶ τῆς γούνας τῶν μακί...
ἄσπρο ὅτ' ἄν γέρο Ναιάρα καὶ ὄστους Ἀνεξαρτήτους,
κι' ἕνας ἀν ἔβγη μοναχὰ μεγάλῃ θάνα νίκη.

Αὐτὰ σὰς λέγω. βρεῖ παιδιὰ, γεμάτος ἀπὸ λαύρα,
κι' ἂν δὲν φανῆς φιλότιμος, μωρὸ λαὶ κενήθη,
γὰρ τοῦτο δὲν θὰ λυπηθῶ, μὴδὲ θὰ βάλω μαύρα,
μῆτε θὰ χάσ' ἢ Μούσα μου τὸ πρῶτο τῆς τὸ κίρι.

Εἰς χέρσον ἔδαρος θὰ πῶ πὺς ἔπεναν ὁ σπόρος
κι' ὅπως κυττάζω κἀποὶ ψυχρὸς κι' ἀδιάφορος
ἐνώπιόν μου τρέχουσιν ἀχείριαν κατσαρίδα,
ἔτσι πηδῶσαν ὄστους κρημνὸς θὰ ὄω καὶ τὴν πατρίδα,
καὶ θὰ φωνάζω παίζοντας ντακούλι καὶ φλογέρα :
εὐρτε ὅτ' ἄν γέρο διαβόλο κι' ἀκόμη παραπέρα.»

Ἐλλησισμα πολεμικὸ καὶ ὄστην Πάτρα φονικὸ.

Α'.

Πῶ ! πῶ ! ὄστην Πάτρα πόλεμος καὶ δυνατὸ ντυστέα...
μὰμ μπούμ ἰδῶ, μὰμ μπούμ ἐκεῖ, φωτὰ κι' ἀστροπελεῖ.
Δρὸ τσελεπήδων ἔακουστών πιαστῆκαν τὰ κοπίλα
κι' ὁ Φασουλῆς ἐφώναζε ἕσρος ἀπὸ τὰ γέλοια :
εἰπάνω τους, μωρὸ παιδιὰ, Ἑλλήνων παῖδες ἴτε,
καὶ γὰρ τοὺς ἀρνιτάδες σὰς αἰματοκυλοῦθητε.»

«Χριστὸ μου, τί πολεμιστὰι προβάλλουν αἰμαθόροι...
ὁ δέξαι !... κομπούριζέστηκαν εἰς δρὸ σημαιοφόροι,
καὶ κατὰ γῆς σωριάζονται βουβὸι καὶ σκοτωμένοι
καὶ πᾶν ὄστην ἄλλη τὴν ζωὴν κατευχριστομένην,
γιατὶ φανήκανε πιστοὶ τῶν ἀπεντάδων δούλοι...
γιατὶ σὰς, παιδιὰ τῆς μπάτσιαις, βαρεῖτε τὸ ντακούλι.»

»Καθίνας δούλος μαχαίρας φρενήρης ἄς χυμῆ
καὶ τὰς γενναίας χεῖρας του εἰς μαῦρον αἷμ' ἄς νίψη,
ὁ δὲ Θεὸς, πῶ πάντοτε τὴν πίστιν ἐκτιμῆ,
δουλοὺς τοὺς δούλους τοὺς πιστοὺς βεβαίως θ' ἀνταμείψῃ.»

Πῶ ! πῶ ! ὄστην Πάτρα πόλεμος !... ἀρρίζουν τὰ λερούσα
καὶ χάνει καθὲ Πατρὸς Παρακουὴ καὶ Τρίτη,
κι' ὅπως γιὰ τὴν πεντάμορφη πιαστῆκαν Ἀρετούσα
ὁ λαύρος Ἐρωτόκριτος μὲ τὸν Καραμανίτη,
ἔτσι καὶ ὄτ' ἡμέρας μὰς εὐτύχησα ν' ἀκούσω
πῶς ὁ Γεροκωστώπουλος καλεῖται μὲ τὸν Θάνο
γιὰ τὸν μαρβόλο Θεοδώρῃ, τὸν γέροντ' Ἀρετούσο,
ποὺ τοῦτρεπε εἰς σκοτωθῶν καὶ δέκα παραπάνω.

Ἐμβαθίς, Ἀρετούσο μου, τάνελπιστα μαντάτα :
δρὸ τρέψις ἰσχυρωθῆκανε σὲ μὴ τῆς Πάτρας στράτα,
κι' αὐτὸς ὄστους ἀμορβῶν του φίλῃ χιλιάδες στέλλει
γλυκύτερα κι' ἀπὸ γλυκὸ στραγγαλιεὶ πατιτίλι.

Κροτάφοι στεφανώσετε πεσόντων μαχητῶν
καὶ ὄτ' ἡ Κορδόνος τοὺς βιωμαὺς ἀν πῶσιν κι' ἐκατόν,

ὁ μπάρμπας Κορδονάραγας, ὁ λύων ἀμκρίτας,
εὐγνωμονεῖ πρὸς τοὺς νεκροὺς καὶ πρὸς τοὺς τραυματίας.

Β'

Ποῖα τρέπαια καὶ πάλιν μὰς ἰσαλίσειν ἡ φήμη...
τρία λειψάνα ὄτ' ἄς Πάτρας... αἰωνία τὴν ἡ μνήμη...
εἰς τοὺς τάφους τοὺς μεγάλους ζηλευτῶν σημαιοφόρων
μὲ βαρὺν ἀκούω γδούπον ἱπιτάριον ρυτῶρον.

Ὁ Θεὸς τῶν μαχαίραδων τὸ βαρὺ τοῦ πάλαι δῶρο
καὶ σκιρτοῦν ὄτ' ἄς φέρετρά του εἰς κλεινοὶ σημαιοφόροι,
ποὺ βεβαίως εἰ καμῖνοι δὲν ἐπίστευαν ποτὶ
πῶς ἰγκάμια θ' ἀκούσουν αἰ πολλὰ τῶν ἀρεταί.

Δὲν ἐτίλειωσε τῶν δύο τσελεπήδων σὰς ἡ πάλη
κι' ἴσως νῆα σὰς ζυνηγήα πολυμάραχτη φωνή...
αἰωνία σὰς ἡ μνήμη, καὶ προσμένετε πῶς κι' ἄλλοι
θῆλθουν ἄγγερα μαζὶ σὰς συντροφία παντοτεινή.

Σῆκος, Μπαρμπά κι' Ἀρετούσο, γιὰ νὰ ὄης παλληκαριάς,
μπομπούριζουν μὲς ὄστην Πάτρα δρὸ χιλιάδες κομπούριας.
Κουταβάδενα πατρίς μου κι' ὕπὲρ πάσας προσφιλιῆς,
κἀθεμῆας κομπούρας βρόντος ἀναγίννησιν κτυπῆ,
ὁ δὲ Χιώτης κουταβάδεκα καὶ πιστὸς σου Φασουλῆς
ὁ Ρωμαϊκὸς, φωνάζει, πῶ νὰ σέ... καὶ τὰ λοιπὰ.

Φασουλῆς καὶ Περικλέους, ὁ καθένας νέτος σέκτος.

Φ.— Ἀγκυράρος, Γενναῖος, κι' ὄλο νὰ σκούζης « Ἀγκουρα
καὶ κάτω τὰ ζυλάγγουρα.»

Ἐμπρὸς λοιπὸν ἀγκυράρος...

Κορδόνος, Ἐλθάρρα...

Φ.— Περὶδρος, βρε Περικλῆ, θὰ φῆς καμμά σπαλιάρρα.

Π.— Κορδόνος...

Φ.— Ἀγκυράρος, κι' ἄς ποῦμε μ' ἕνα στόμα :
« ἄσπρο ὄτ' ἄς κάλπαις τῆς Μυρτιάς, ποῦναι παρβίνον κόμμα,
κι' ἀμαρτωλὸν καὶ λαίμαργον ὡς τώρα δὲν ἐφάνη !
καὶ καθαρὰ καὶ ἔσπερα μὰς λείει τί θὰ κάνη.

Ἄσπρο ὄτ' ἄς Ράλλη, Περικλῆ, τὸν βλέμη, τὸν κολλήγα,
ποὺ δὲν τὸν εἶπαν Καίσαρα κι' Ἀλιεῆανδρὸ καὶ Ρήγα.

Τρέχω τρέχω μὲ φωτὰ
καὶ τὴν ἄγκυρα φίλῶ,
ὄνο κι' ἄσπρο ὄτ' ἄς Μυρτιά
κι' ὄλους παίζω καὶ γελῶ.

Γενναῖος φωνάζω,
Γενναῖος ἀπῶνι,
κι' ἀδιάφορος κυττάζω
τὴν Ἐλθὰ καὶ τὸ Κορδόν.

Π.— Κορδόνος, Κορδόνος, καὶ μὴν παραφροσύνων...
Φ.— Ὁ γειτονιὰ μου χθὲς προχθὲς ἐφώναζ' ἕνας Γεμῶνης...
μεσόνυκτα καὶ τέταρτον καθ' ἑκκρεμῆς ἐκτύπα
καὶ τὴν καρδιά σου ὄτ' ἄς ἀράζαν οἱ θλιβεροὶ τὸν εὐθόγγι,
κι' ὄταν τὸν ἀκούσῃς κι' ἔγω συλλογιμαίνω εἶπα
πῶς ὁ Τρικούστης θῆρεσαι ἀπὸ τὸ Μισολόγγι.

Κυττάξετε, μαρι παιδιά, και τόν λησμονημένο...
 μέγας 'Αλέξανδρος κι' ἐγώ 'περνούσα μιὰ φορά,
 και τώρα κάμποσοι τολμούν νά λένε πώς δέν βγαίνω
 κκι' μέ παχόνει σύσσωμον ή τρύπα του καρά.

λο πηγαίνει κι' έρχεται τών Λάρδων τὸ κλαμάρι,
 δὲ τοῦ κάκου, Περικλῆ, δέν πέρνομε χαμπάρι.
 —'Ὁ συμφορὰ 'στὸν ἄνθρωπον ὅποταν καταντήση
 αἰσιπτεται 'στὴν κάλπη του μονάχος νά καθίσῃ...
 συμφορὰ 'στὸν ἄνθρωπο σὰν ἀπομεινὴ Γκιώνης
 τὸν ἀρίνει σύζυλα κι' ὁ Τράκας κι' ὁ Τρομπόνης.

Ὁ μεγάλη συμφορίλα!...
 κλάμματα μαζί και γέλοια...
 πάλι βάσανα και πόνοι
 γιὰ τὸν Τράκα και Τρομπόνη.

Γιὰ τὴν μαύρη τὴν Ἑλλά
 Γκιώνης γίνονται κλαψάρης...
 εἰς τὴν Ἄγκυρα φιλιὰ,
 ζήτ' ὁ Ναύαρχος Καναρῆς.

πρέπει σήμερα κανείς ἐν οὐ πικιοῦς νά παίζῃ
 ἀμείως σὲ παρακαλῶ τὰ χωράτὰ ν' ἀρήσης,
 ὅς χρυσῶν σφαιριδίων 'στὸν γέρο Μεσοσηζή...
 αἰ τιμὴ σου, Περικλῆ, νὰ τὸν χρυσοψήφισῃς.

και σοῦ τὸν ἐύσησσα μ' ἐγαμίωμα πολλά
 πάλιν σοῦ τὸν συνιστῶ και πρόσχι καλά,
 δὲ πάντων τῶν λοιπῶν κκι' πολυχρώμων φίλων
 εἰ σοῦ τοῖς ἐύσησσα 'στὸ περασμένον φύλλον,
 κάμε τὸ καθῆκον σου χωρὶς νά σπληζαρῆς
 νά σὲ πιάνουν ἔξαφνα τῆς πεινάς οἱ θυμοί,
 ὅλους προσπάθει, Περικλῆ, νὰ τοῖς ὑπογράψῃς
 ἔλλῃς πάντοτε νά τρέψῃς δημόσιον ψωμί.
 λῶδες σὰν ὄχι πῶς ἔγινε τὸ Σύνταγμα σὰν φρόκαλο

και μείν' ἡ Ψωροκόστена ξερὸ πετοῖ και κόκαλο,
 τότε θὰ φτύσῃς τὸ σημὸν τοῦ πατριώτου σχῆμα
 κι' ὡς Σαῦλων ἀντάξιος τῆς ράτσας τῆς Ἑβραίας
 πικρὰ θὰ γύσης δάκρυα και θὰ φωνάξῃς κρῖμα,
 ποῦ δέν τῆς ἔκοφα κι' ἐγὼ δὲο τρεῖς λουριδὲς κρῖας.
 Τοῖς πάντας ὑποχρέωει και τὴν φωνὴ σου πνίγει,
 ἄς πάρῃ κάθο μιὰ φορά κι' ἡ μπρούτζινὴ σου γλαβάς,
 κι' ἂν γιὰ τὸν Μπάριμπα μας ῥωτῆς 'στὴν Κόρινθον ἐπήγει
 και μ' ἓνα Θρόνον 'πάντριψε μιὰν ἀνεψιὰ τοῦ Κάθθα,
 κι' σοῖς πιστοῖ τοῦ ῥώναζεν ἐπὶ τύχη 'στὸ Κορόνι!...
 τῆς Ἐξουσίας ὁ γαμπρὸς τὸν Θρόνον στεφανώνει.»

Ἡσάια χόρευε,
 Θεωδωρῆ στεφάνωνε,
 κι' ὄλο και ρητόρευε
 και τὸν νεῦ μας γάωνε.

Εὐχῆσου. Μπάριμπα μου, κι' ἐμὲ τὸν πρῶτον τῶν κρηθῶν
 κι' ὄρεσ κουρέτα και σ' ἡμᾶς τοῖς δούλους κουρελῆδες...
 Κυριακὴ Ἐημέρωσε κι' ὁ Βασιλεὺς Ἑλλήνων
 θὰ φύγῃ λὲν 'στους Πεταλιούς νά πιάσῃ πεταλιῶδες.

Ἄσπρο και 'στὸν Βασιλεῖ...
 Περικλῆ, σοῦ τὸν συστήνω
 μ' ὄλο του τὴν φαμελιὰ
 σὺν τῶ νιφ Κωσταγιάνῳ.

Ἐπίτοε, βλάμη, στεριὰν ἀπὸφρασι τὸ πῆρα
 νά δειξῇ χαρακτήρα,

και μήτε θέλω νά φανώ τῶν γουμαριῶν γουμάρι,
ἀλλ' ὅμως ἔγω μιά καρδιά, πού γίνεται ζουμάρι,
καί ρίχνω καί σ' τὸν ἀγνωστον καί σ' τὸν γνωστον ἐπίσης...
ἄστα νά πῶ σ' τὸν διαβολο καί τ' ἄρχα νά ψηρίσης.

Ὅραε σ' τοὺς μεγάλους μύτους
καί τί κάθε τσιλιπῆ...
ἄσπρο σ' τοὺς Ἀνεξαρτήτους
μήπως δούμε πρᾶσιπῆ.

Π. — Εἰς ὄλουε γιὰ τὸ πῆμα σου θά δώσω μονοκούκι...
Φ. — Τὸ Κέντρον εἰς τὸν Μπαρμπά μας ἐκάθισε παλούκι,
κι' ὁ γέρο-Κορδονάραγας γιὰ τοῦτο κόβει ράβει
καί τῆς Κορδόνας ἀφρισαν καπανταῖδες μπράβει,
κι' ἔσπασαν καθὼς ἔμαθα κεράλια καί ρουθούλια
μὲ πύτρας καί μπκιστούλια.

Σοβαρά τὰ γεγονότα,
κι' ἡ γνωστή σου γουστερίτσα
δὲν ἔβγαζε τὰ πρῶτα
κι' ἀλημονήτα καπρίτσα.
Πάλι στρίβει τὸ μουστάκι
τὸ φουρτζό Σζίν-Ζουστάκι.

Ροβισπιέρι Νικολῆ,
σ' ὕλασε παρακαλῶ...
ἂν δὲν ἀλλάξεις μαλλι
δὲν ἀλλάξεις κἀν μαυλό ;

Ἐλληνίς μου σκετωθῆτε,
δὲν μὲ μίλει γιὰ κανίνα,
κι' ἂς φωνάζου συμπολίται
μὲ κεφάλια ραγιαμένα :
εἴητ' ὁ νόμος ὁ ἀσπίλων
κουτσαδάκηδων φουρτζῶν,
τάπεινταῖα προλαμβάνει,
πάντα θέλει τὸ καλό μας,
μόνο κόσκεινο μᾶς κάνει
τὸ ξερό τὸ καύκαλο μας. »

Τρίγω τρίγω μὲ φτερά
νὰ ψηρίσω μιά χαρά.
Μὰ καί σὺ, -βρέ μπεγλιθάνη,
πῆς ὁ νόμος μας νὰ ζῆ,
κι' εἶλα φέρι μιά λεκάνη
νὰ ξεράσωμε μαζί.

Π. — Κορδόναρ, Κορδόναρ...
Φ. — Φτού ! νὰ χαθῆς, ταμπουέρι.
Π. — Μὴ μ' ἀναγκάσης, Φασουλή, νὰ βγάλω τὸ κομπουέρι.
Φ. — Κι' ἔγω μὲ χίρια σταυρωτά καί σουζα δὲν θά μείνω.
Π. — Ἀνθρωποφάγος ἦθιλα τῆς Ἀφρικῆς νὰ γίνω
καί τὴν ζυλίτζα σάρκα σου μὲ λύσαν νὰ δαγκάω
καί μίσα σ' αὐτὸ ἀνθρώπινον τὸ μπάνιο μου νὰ κάνω.
Φ. — Σιώπα, γέννημα φυλῆς μουφλούδας κι' ἀκαμάτρας,
ἀλλίως σου τὴν ἀναψα σὺν κουτσαδὸς τῆς Πάτρας.
Π. — Ἐγώμει Περικλιέταρος...
Φ. — Κι' ἔγω φονιάς Φασουλάρος,
μαχαίραρος, πιστόλαρος, κλωστοῦν ἀγριομούλαρος.

Νὰ πιστόλα καί μαχαίρα
κι' ἄιντε τράβα παραπίρα,
μὴ σὲ στρώσω κατὰ γῆς
μαχαίρα τῆς ἐκλογῆς.

Π. — Μαυρὶ γιὰ ποῖον τὰ λῆς αὐτὰ ;
Φ. — Γιὰ σίνα, βρέ τσιρούτι,
καί μὴν παρακορδόνεσαι γιὰτὶ βρωμᾶ μπαραῖτι.
Π. — Κορδόνος καί Κορδονάρ...
Φ. — Μ' αὐτὰς τὰς καταλήξει,
τὴν ὄναρ καί τὴν ἀναρ, κοντεύεις νὰ μὲ πνίξης.

Τρίγω φρόνημα κηρύττων
εἰς τὸ Κέντρον τοῦ Σταδίου...
ἄσπρο τῶν Ἀνεξαρτήτων,
τῆς Μυρτζας, τοῦ Γενναίου.

Π. — Ἄμμ' εἰ ; ἀπ' τὴν ἀνάποδη...
Φ. — Ἐβόγηκε... νάτος νάτος...
μαυρὶ μὰ πῶς τὴν ἔπαθε ὁ μπαρμπά-Κορδονάτος.

Σοβαρά κηρύγματα,
εἰς τῆς στρεύγγαις ρήγματα,
φῶλας καί σφιρίγματα.

Π. — Ἐλύσσαξες, Ἀγκυράρες...
Φ. — Σ' ἰλύσσαξα φῶντι...
Π. — Κεῖτι συμφέρον φαίνεται πῶς θάχρη, βαγαπόντη.
Φ. — Ἐχῶ συμφέρον βέβαια, βρέ ψαρο Περικλιέτο,
καί σὺ καταλάβει το.

Ὁ παραλῆς Γεννάδιος ὡς Βουλευτῆς ἂν δρᾶση
μυπε πῶς τῆς στεριλίναις το μαζὶ μὴ θά μοιράση,
κι' εἶλα καί σὺ, βρέ Περικλή, νὰ πάρη ἕνα τρίτον...
ἄσπρο λοιπὸν τὸν παραλλή καί τῶν Ἀνεξαρτήτων.
Π. — Μὴ μ' ἱρεθίξης, Φασουλή, θά γίνη φρονιά...
Φ. — Βάρβα καί σὺ τὴν ἀναψα, ταμπουέρι νηστικῶ.

(Φουσκόνων κατακκόκιναις ἢ κίτριναίς τῶν μαύραις
καί τρέχων καθβαλάρθεις πολλοὶ νὰ τοὺς χωρίσουν,
μὰ βγάλουν ἔξαρνα κι' οἱ δὲ παλαιὰς θεοκουμπουραῖς
κι' ἀλληλοκουμπουραῖζονται καί πανε... νὰ ψηρίσουν.)

Καὶ καμπόσαις ποικιλίαις, μ' ἄλλουε λόγουε ἀγγελλίαις.

Μπατάκης ὁ περίπιστος, Μπατάκης ὁ νευρώδης,
καί συγγχερεῖ τὰ μέλιστα φρικτῶς καί θηριώδης,
ἐκίδει τὰ περιφῶμα καί λαύρα Ἄγια Λόγια,
συγκολλητὰ, συγκαπητὰ ὡς εἶδος καμπολόγια,
κι' ὅταν οὗτος ἐκδοθῆ ἢ λυσσαλαμένος τόμος
τότε δι' ὄλουε ἐκπληξῆς, κατὰπληξῆς, καί τρώμας.

Μ' εὐχὰς θεριάς καί φίλων καί συγγενῶν μυριάς
ὁ Θεόδωρος Σκουρτίλης ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας,
νιός λαμπρός μὲ γρῶσα καί διαλεκτὸς ἐν γένει,
τὸυτίσσι τὴν Ἐλίην, τὴν συνετὴν καί φρόνιμην,
κόρη φημύλιε πρώτης καί νεοκαυροσύνης,
κι' ὄμοιαν εἰς τὸ κάλλος μ' ἐκίνην τὴν συνώμμων,
πού πῆρε τὰ μαλακά τῆς ὁ Πέριε ὁ τσακπίνης.